

ГОРЛОВ Петро Миколайович (11(23). 05. 1839, м. Симбірськ, нині Ульяновськ Ульянов. обл., РФ — 20. 11(03. 12). 1916, с. Красносельск Выборг. губ., нині Ленінгр. обл., РФ) — гірничий інженер, промисловець. Закін. Гірн. корпус С.-Петербур. університету (1859). Відтоді — у розпорядженні Рос. товариства пароплавства і торгівлі, при якому він продовжив вивчення гірн. справи. Працював молодшим помічником інспектора гірського промислу на землях Донського козац. війська (нині тер. сучас. Ростов., частини Волгогр. обл. і Краснодар. краю РФ, пд. частини Донец. та сх. частини Луган. обл.), в. о. нач. 2-го Гірського округу (Донбас). 1868-69 на запрошення С. Полякова працював на буд-ві Курсько-Харків.-Азов. залізниці. Під час складання карти прокладення магістралі південніше с. Микитівка (нині у межах м. **Горлівка** Донец. обл., яке названо в його честь) виявив потужні поклади кам'яного вугілля, які могли забезпечити залізницю паливом. Побудував тут добре оснащений рудник «Корсун. копальня» (нині шахта «Кочегарка»). Від 1870 працював у маєтках поміщика та промисловця І. Іловайського, збудував винокур. завод, водяний млин, а у поселенні Макіївка

(нині місто Донец. обл.) — 2 вугіл. шахти. 1872 за актив. допомоги Г. на базі Товариства Азов. рейкового заводу створ. Товариство пд.-рос. кам'яновугіл. промисловості зі статут. капіталом 1,25 млн рублів, яке збудувало ще кілька шахт і рудників, зокрема й «Чегарську копальню» (нині шахта «Південнодонбаська»). Займався не лише облаштуванням копалень і кокс. виробництва у робітн. с-щі (нині Горлівка), яке виросло поблизу, а й будівництвом у ньому нар. б-ки, шкіл, лікарні, церков, розсадника для вирощування декор. і фрукт. дерев; засн. 1878 першого у Донбасі тех. навч. закладу — «Гірн. училище С. Полякова». 1874 Г. був одним з 5-ти ініціаторів скликання З'їздів гірничопромисловців Пд. Росії. 1875-85 — у Харкові, де став співзасн. низки акц. т-в, 9 разів був обраний гласним міської Думи, спроектував низку будинків, зокрема й унікал. будівлю Біржі. Від кін. 1890-х — на Середньо-Азій. залізниці, де поєднував практику з наук. роботою. За дорученням Гірн. департаменту Міністерства землеробства і держ. маєтностей досліджував вугіл. поклади Кавказу, Ус-сурій. краю та Серед. Азії й організовував там вуглевидобуток. Засн. у м. Владивосток (Росія) Відділ. імператор. тех. товариства. Останні роки життя провів у С.-Петербурзі, де працював у Гірн. департаменті Міністерства землеробства і держ. маєтностей, досліджував питання водопостачання міста. Заслуги знаменитого інж. відзначено орденами св. Станіслава та св. Анни 3-го та 2-го ступенів Автор низки праць з гірн. справи. 1999 у Горлівці йому встановлено пам'ятник. Ім'ям Г. названо 2 гірські перевали на Памірі й Тянь-Шані.

Рекомендована література

1. Фомин П. И. Горная и горнозаводская промышленность Юга России. Х., 1915. Т. 1;
2. Горловка. Биография города. Д., 1967.

О. Я. Привалова

Бібліографічний опис:

Горлов Петро Миколайович / О. Я. Привалова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31321>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).